A°. 1860. N°. 219.

VRIJDAG 14 SEPTEMBER.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

KENNISGEVING.

De Burgemeester der stad Utrecht brengt ter kennis van het algemeen dat door den gemeenteraad, overeenkomstig art. 79 der gemeentewet, tot Wethouder der stad Utrecht is verkozen de Heer Jonkheer Mr. *J. L. B. de Muralt*, welke die benoeming aangenomen en die functie op heden aanvaard heeft.

Utrecht, den 11. Sept. 1860.

De Burgemeester voornoemd,
N. P. J. KIEN.

UTRECHT, Vrijdag 14 September.

Nopens de expeditie van Sardinië in den Rom. Staat zijn geene nadere berigten nog, dan dat *de Lamoricière* het bevel schijnt te hebben, voor den talrijken vijand terug te trekken, ten einde bloed te sparen. De generaal heeft intusschen zijne hoofdmagt bij Ancona vereenigd, werwaarts 45,000 man Sardiniers op weg zijn. — De Fransche gezant te Turijn heeft dadelijk, na het berigt van den inval van Sardinië in de Rom. Staten, zijn post verlaten. Buitendien heffen de Fransche officieuse bladen een koor aan van smaadkreeten over de politiek van graaf *Cavour*. Er zijn er echter, die al dat misbaar gering achten, en er een fijn komediespel in zien. Wat Oostenrijk aangaat, het heeft zijne troepen op de uiterste grens over de Po doen zamentrekken; maar het schijnt, dat het Weener hof, zooals gemeld is, werkelijk defensief wil blijven handelen.

Sardinië, zegt een blad, is de gier uit de fabel die het offervleesch van het altaar rooft, maar daarbij de kolen medevoert, die zijn nest zullen doen vergaan. Werkelijk is de aanval stout. De *Nord* vergoelijkt dien echter door den bijzonderen toestand van Sardinië. Het hof van Turijn heeft door willen tasten, omdat Engelands nieuwe stelling de nadere aansluiting aan Oostenrijk en de daaraan toe te schrijven waarschuwing, om de vredesbepalingen van Villafranca en Zurich niet te schenden, tot een stouten stap noopte. Ook Frankrijks positie moest Sardinie tot interventie bewegen. Nu Napels in handen van *Garibaldi* was en de opstand in den Rom. staat was uitgebarsten, was het duidelijk, dat de Rom. gewesten aan de beurt lagen, om door de *Garibaldianen* te worden vermeesterd. Dit bood het gevaar aan, dat de geestdrift der Italianen eene ongelukkige ontmoeting met de Fransche bezettingstroepen zou kunnen doen ontstaan. Sinds den vrede had het hof van Turijn den loop der revolutie zijn gang gelaten. Thans werd het tijd, dat men de omwenteling beheerschte, dat men er de rigting van niet meer vrij liet, en dat men waakte, dat het goede nationale doel welligt niet overschreden werd. Daarbij mogt men de vrijheidsliefde der Romeinen niet laten verstikken door het geweld van huurlingen, huurlingen, die, meerendeels in een ander pak gestoken Oostenrijkers zijnde, door hunne aanwezigheid reeds het beginsel der niettusschenkomst schonden.

De redenering moge alzoo eenigen grond hebben, de diplomatie zal *Cavour*'s handelwijze wraken, terwijl, niettegenstaande alle eerbiedsbetuigingen van koning *Victor Emmanuel* voor het kerkelijk gezag van den Paus, de nieuwe moeijelijkheden niet zullen uit den weg blijven, die uit de Sardiniesche interventie moeten ontstaan.

Een berigt uit Parijs zegt, dat koning *Frans* zich te Gaëta naar Spanje heeft ingescheept. Het berigt maakt weinig indruk. 's Konings vlugt moest wel het einde wezen van 't drama, dat in Zuid-Italie is gespeeld. Omtrent zijne plannen met de hoofdstad, en de voornemens van *Garibaldi* vindt men hieronder korte mededeelingen.

Het berigt van de zamenkomst des keizers van Rusland met den keizer van Oostenrijk en den Prins-regent neemt meer en meer in zekerheid toe. Daarom gelooft men nog weinig aan een verbond tusschen Rusland en Oostenrijk, evenmin als aan de drievoudige alliantie tusschen Oostenrijk, Pruissen en Engeland, al is de toenadering tusschen de beide keizers reeds een gewigtig teeken en al hoopt men dat Oostenrijk's hervormingen eene nadere aansluiting aan zijn oude bondgenooten, het liberale Pruissen en het nog liberaler Engeland, mogelijk zullen maken.

Van die hervormingen in Oostenrijk verneemt men niets naders, dan dat thans ook de goeverneur van Hongarije, gen. *Benedeck*, den keizer met den meesten aandrang de noodzakelijkheid heeft onder 't oog gebragt van het voldoen aan de algemeene wenschen.

Omtrent de berigten uit Turkije en 't Oosten, die ongunstig blijven, verwijzen wij naar het telegram uit Marseille.

Ook berigten uit O.-Indië zal men hieronder vinden, voor zooveel onze plaatsruimte er heden de opname van toeliet.

De sinds gisteren ontvangen **telegrafiesche depeches** laten wij hieronder volgen:

Marseille, *Woensdag*. Alhier zijn tijdingen ontvangen uit Konstantinopel, loopende tot 5 dezer:

Daaruit blijkt, dat de gevangenen van Damaskus, door *Fuad-pacha* naar Konstantinopel gezonden, aldaar waren aangekomen. Hunne aankomst heeft eene groote verbittering te weeg gebragt bij de heffe des volks en bij de soldaten.

De gezanten der mogendheden hebben den sultan geluk gewenscht met dit begin van uitoefening van regt. De Fransche gezant heeft de volledige beteugeling geëischt van de ongeregeldheden in den Libanon.

Engeland heeft geweigerd de door de Turksche regering ontworpene leening te waarborgen. Dientengevolge is bepaaldelijk besloten een buitengewoon gezant naar Londen te zenden, ten einde, zoo mogelijk, geld te bekomen.

De grootvizier is nog niet te Konstantinopel teruggekeerd. Hij zal waarschijnlijk eerst nog Bosnie bezoeken, met het doel om de verbittering, die ook in die provincie heerscht, aan het bedaren te brengen.

Uit Syrie meldt men, dat het onjuist is, dat *Fuad-pacha* 300 gevangenen ingelijfd heeft bij het Turksche leger.

Men verzekert, dat het gepeupel met vuilnis geworpen heeft naar de Christenen, aan wie 120 huizen aan Muzelmannen behoorende tot verblijf waren aangewezen. De Christenen waren dientengevolge genoodzaakt, om, na den eersten nacht, weer de wijk te nemen in de citadel, waar 10,000 dier ongelukkigen blootgesteld zijn aan de heete zonnestralen en waar zij bovendien aan alles gebrek hebben.

Aan de stad is eene groote schatting tot schadevergoeding aan de Christenen opgelegd. Onder de bevolking bestaat eene in 't oog vallende gisting en zij doet bedreigingen hooren.

De soldaten, die geene soldij ontvangen, deserteren en zoeken eene wijkplaats bij de Drusen.

Het Fransche leger bevindt zich nog altijd te Beyruth. Er zijn bij groote menigte biljetten in omloop, waarin tot het in brand steken van de woningen der Christenen aangespoord wordt.

Turijn, *Donderdag*. De generaal *Cialdini* heeft te Fano 300 man krijgsgevangenen gemaakt.

Het officiele blad bevat het berigt, dat *Fanti* benoemd is tot opperbevelhebber der twee gemobiliseerde korpsen.

Parijs, *Donderdag*. De *Patrie* meldt, dat de koning van Napels den 12. op een Spaansch fregat Gaeta verlaten heeft en naar Sevilla vertrekt.

De generaal *de Lamoricière* heeft 8000 man zamengetrokken bij Ancona.

Een korps van 45,000 man Sardinische troepen zal de versterkingslinie van Ancona aanvallen.

De heer *Talleyrand*, Fransch minister te Turijn, zal naar Frankrijk terugkeeren; gedurende zijne afwezigheid zal de zaakgelastigde het gezantschap waarnemen.

Londen, *heden*, *Vrijdag*.

Uit Napels meldt men van den 11. dat de zeven forten zich hebben overgegeven. De Engelsche admiraal heeft den diktator een bezoek gebragt. De Sard. troepen waren den 10. aan land gekomen op bevel van den diktator. De koning heeft bij het verlaten van Napels bevolen, de stad te bombarderen, het kasteel te verbranden en de bagnos te openen. Dit bevel is in schrift gevonden. *Garibaldi's* leger zou binnen vier dagen te Napels komen. Met de insurrektionneele benden is het 80,000 man sterk. Men zegt, dat de diktator naar Umbrie zal marcheren. De brigades *Bixio* en *Medici* kwamen den 11. in de haven aan. Baron *Brenier* heeft geprotesteerd tegen de landing der Piemontezen. *Garibaldi* had eene proklamatie uitgevaardigd, waarin hij zegt, dat de aanhechting aan Sardinie zal plaats vinden als hij haar van het Quirinaal kan proklameren.

Parijs, *heden*, *Vrijdag*.

De *Moniteur* zegt, dat, met het oog op hetgeen in Italië gebeurd is, de Keizer besloten heeft dat zijn gezant onmiddellijk Turijn zal verlaten. De gezantschapssekretaris blijft met de waarneming der zaken van de legatie belast.

De specie der Bank is met $18\frac{1}{4}$ millioen verminderd, het kapitaal en *portefeuille* met $11\frac{1}{2}$ millioen, de biljetten met $12\frac{1}{3}$ millioen, de rekeningen met partikulieren met 15 millioen terwijl die met de schatkist met $2\frac{1}{3}$ millioen zijn vermeerderd en de voorschotten met $\frac{3}{4}$ millioen. — HH. MM. hebben zich naar Ajaccio ingescheept.

— Z. M. heeft pens. verleend aan: *P. Wilhelm*, dir. van het postk. te Waalwijk, *f* 385; *L. F. Temminck*, kontr. der dir. belast. en van het kad. te Rotterdam, *f* 1071; *J. van Duyl*, komm. 1. kl. bij 's Rijks bel., *f* 316; *M. H. Braaksma*, komm. 1. kl. te Westerbork, *f* 326; *L. Pluym of Pluim*, komm. 2. kl. te St. Jan Steen, *f* 352; *H. C. A. Backmeister*, wed. van *J. F. van Hanswijk*, in leven prov. insp. verif. voor de kompt., *f* 2640; *P. Kooyman*, gew. hoofdond. te Spanbroek, *f* 376; — benoemd: tot kap.-kwartierm. bij het 2. reg. drag., den 1. luit.-kwartierm. *J. J. D. H. Verschoor*; tot 1. luit.-kwart., bij het 7. reg. inf., den 2. luit.-kwart. *F. M. A. Oosterman*; tot 2. luit.-kwart., bij het 1. reg. inf., den serg. *D. J. A. Hummelinck*, van het 3. reg.; bij het 2. reg. inf., den serg. *W. H. van der Meer*, van het 1. reg. vest. art., en den fourrier *B. C. Vermijne*, van het 1. reg. drag.; bij het 3. reg. inf., den serg.-tit. *J. M. J. van Rijen*, bij het 4. reg. inf., den serg.-tit. *J. F. Gefken*, beide van het instr.-bat.; tot 1. luit.-adm. van kleed. en wap., bij het 2. reg. vest.-art., den 2. luit.-adm. van kleed. en wap. *J. J. A. van der Weg*; over te plaatsen: bij het reg. gren. en jag.: den 2. luit.-kwart. *W. N. Kreyger*, van het 2. reg. inf.

— De koning der Belgen heeft o. a. ook aan den heer *de Vries*, hoogleeraar te Leyden, de Leopoldsorde geschonken. *N. R. Ct.*

*— Gister avond zijn Z. M. de koning, de prins *van Oranje* en prins *Frederik* van het bezoek, te Soestdijk gebragt, hier weder gepasseerd en met een extra trein naar Rotterdam en 's Hage geretourneerd.

Z. Keizerl. H. grootvorst *Michael* van Rusland is met familie en talrijk gevolg gister avond ook van Soestdijk hier teruggekeerd, maar heeft zijne reis naar Rotterdam niet voortgezet. Hij heeft andermaal zijn intrek genomen in het *hotel des Pays-Bas*, waar een 30tal bedden daartoe waren besteld. Heden morgen is Z. Keiz. H. met gevolg in 12 rijtuigen, gedeeltelijk hofkoetsen, naar 't station van den Rijnspoorweg gereden, om naar Rotterdam te gaan, waar Z. M.'s stoomjagt de Leeuw Z. Keiz. H. wacht, om hem naar den Moerdijk te voeren, vanwaar hij zich naar Ostende zal begeven. Het jagt de Leeuw is daartoe reeds eergister van Hellevoetsluis naar Rotterdam vertrokken.

— Z. E. de minister van marine is met den inspekteur van het loodswezen Woensdag morgen met de Frans Naerebout te Hellevoetsluis aangekomen, om er het marine-etablissement en waarschijnlijk ook het vuurschip in de Noordzee te inspekteren. — Daar het herstel van Zr. Ms. stoomfregat Adm. Evertsen te Toulon lang kan duren, zijn de vrouwen van de onderofficieren en machinisten van dat schip naar Toulon vertrokken.

— De dd. schutterij te 's Hage zal bij de opening der Kamers Maandag dienst doen, nu de grenadiers en jagers te Milligen gekampeerd liggen.

— Door het Departement van Oorlog zijn vele autoriteiten des legers aangeschreven, om de inkwartiering voor marcherende troepen, zooveel mogelijk, naar eene billijke verhouding over de stedelijke en dorpsgemeenten te verdeelen; terwijl de beredene korpsen of detachementen, zoo veel mogelijk, in dorpsgemeenten zullen moeten overnachten of ingekwartierd worden.

*— Uit de staatsrekening van 1857 blijkt, dat de ontvangsten hebben bedragen *f* 59,975,155.96^5 en, met inbegrip van hetgeen is ingekomen van het fonds der domeinen, van de koloniale geldmiddelen en der batige sloten van vorige jaren *f* 116,534,092^5.

— De kamer van kooph. van Dockum heeft bij adres aan de regering gevraagd, dat de spoorweg zoo digt mogelijk aan de stad kome, en er een station kome aan den straatweg naar Dockum.

*— Van de reede van Beyruth wordt ons geschreven van den 31 Augustus:

»Den 18 Augustus jl. verliet de Wassenaer

de reede van Beyruth en stoomde naar Sidon, alwaar dat fregat dienzelfden dag ten anker kwam. Het Engelsche linieschip Neptunus lag er ter reede gestationeerd. Te Sidon hadden geene moordtooneelen plaats gehad; de stad was vol vlugtelingen van de nabijgelegene Christen dorpen, die meest allen verwoest zijn; de Fransche konsul had er eenige duizenden onder zijne bescherming genomen, waaronder verscheidene gekwetsten en men schat het getal der nabij Sidon vermoorden op 2000. Het fregat bezocht vervolgens Tyrus, Jaffa, Kaiffe, St. Jean d' Acre, Latakiez en Tripoli; overal werd het rustig bevonden; moorden waren er op de Christenen niet gepleegd. Na eene reis van 10 dagen kwam de Wassenaer te Beyruth terug. Men denkt over eenige dagen naar Alexandrie te vertrekken.

»Tijdingen uit Damaskus deelen mede dat aldaar verscheidene hoofden der Druzen, die aan den moord hebben deelgenomen, zijn ter dood gebragt, zoo mede een honderdtal officieren en soldaten der Turksche troepen, tot het vroegere garnizoen van Damaskus behoord hebbende; de Fransche troepen zijn, omstreeks 6000 man sterk, nabij Beyruth gekampeerd. Wanneer zij naar Damaskus zullen oprukken is nog niet bepaald. Men denkt echter, dat er eene grootere magt zal noodig zijn, om die stad te bezetten; het vertrek van de Zeeland en Wassenaer naar Alexandrie is bepaald op den 8. September; verscheidene Engelsche, Fransche en Oostenrijksche schepen zullen gedurende den winter op de kust van Syrie gestationeerd blijven. Gebrek aan havens en veilige reeden maakt dit echter zeer moeijelijk en gevaarlijk. Alles is overigens rustig.

— Te Maastricht is tot lid der Prov. Staten benoemd, ter vervanging van den heer *v. Aken*, de heer *Wijnans*, met 250 tegen 191 st. op den heer *Batta* vereenigd.

— In 't hoofdkiesdistrikt Hulst is den 11. dezer tot lid der prov. Staten benoemd dr. *Hoelands Janssen* te Axel.

*— In de gister gehouden zitting van den gemeenteraad is de gemeenterekening over 1859 goedgekeurd. De raad heeft tevens de door de komm. van fabriekaadje naar aanleiding der jongste diskussiën in de instruktie van den architekt voorgedragen wijzigingen aangenomen.

Onder de ingekomen stukken bevond zich een schrijven van den heer *Romein*, architekt te Leeuwarden, houdende, dat hij voor de hier op hem uitgebragte benoeming alleen bedankt had, omdat later bleek, dat hij op sommige emolumenten welke hij meende dat tot de betrekking behoorden, niet kon rekenen; en tevens, dat zoo de raad, naar men voornemens scheen, het traktement verhoogde en nogmaals mogt goedvinden hem te benoemen, hij alsnog gaarne de betrekking zou aannemen.

— Op de vraag van Ged. Staten namens de regering, of Rotterdam geneigd was eenige ondersteuning te verleenen aan de verbetering van den waterweg van Rotterdam naar zee, is niet dadelijk kunnen geantwoord worden, maar heeft de raad aldaar eene kommissie benoemd tot onderzoek der zaak. — Voor den hoofdinspekteur op het bouwen is door Rotterdam een inkomen vastgesteld van *f* 2000 à *f* 2400.

— Van hier wordt aan de *Midd. Ct.* geschreven:

»De zomervakantie voor de regtbank en de akademie is ten einde, en spoedig nemen de werkzaamheden aan beide weer een aanvang. Gelijk ge weet, zal de akademie voortaan den hoogleeraar *Ackersdyck* missen; hoe krachtig ook, de man is 70 jaar en moet aftreden. Het tweetal voor een opvolger, dat door kuratoren is opgezonden, is onbekend; doch men rekent de benoeming van mr. *O. van Rees*, hoogleeraar te Groningen, genoegzaam zeker. Als tweede op de lijst wordt door sommigen genoemd mr. *W. R. Boer*, advokaat alhier, terwijl anderen meenen, dat die onderscheiding aan mr. *J. T. Buys*, van Leiden, is te beurt gevallen. Hoe 't zij, de juridische vakature zal niet lang voortduren. — Het is te wenschen, dat er op zulk eene wijze in voorzien worde, dat ook in dit opzigt deze hoogeschool zonder vreeze de mededinging der nieuwe universiteit kan verwachten. Want, ge weet, tot de oprigting der vrije universiteit te Amsterdam is besloten.

»Dit besluit heeft vrij veel verwondering verwekt, want hoe zal Amsterdam, reeds gedrukt door zijn ekwivalent, deze nieuwe lasten dragen? Men schijnt er daar echter niet veel bezwaar in te zien en er op te rekenen dat de heer *van Hall* niet zal aftreden als minister, voor dat hij zijne geboortestad van dien last heeft afgeholpen. Zoo 't waar is — en gewoonlijk goed ingelichten verzekeren het — dan mag zich Amsterdam voor die hulp wel dankbaar betoonen. Is de hoofdstad toch van dit bezwaar verlost en in het bezit van eene fiksche universiteit (het eigenaardige van eene vrije universiteit is echter hierin gelegen, dat ze niet door 't land maar door de oprigters wordt bezoldigd, dan wordt ze, als op handelsterrein met Rotterdam, op wetenschappelijk gebied eene gevaarvolle mededingster voor de drie rijks hoogescholen. Zal de regering haar het jus promovendi mogen weigeren? Als men uitgaat van het beginsel, dat het onverschillig is, waar de kennis wordt verkregen, zoo men slechts toont ze eerlijk te bezitten, dan voorzeker niet, hoe weinig alle hooggeleerden, plus vele ongeleerden, er ook mede ingenomen zijn. Gelukt de poging van Amsterdam, dan kan men zeker voor een of twee der zusterakademien bij de aanstaande regeling van het hooger onderwijs de rekening wel opmaken."

— Te Groningen is Dingsdag de feestviering van de 250 reunisten der hoogeschool (ingeschreven van 1 Jan. 1830—1 Jan. 1845) begonnen door eene toespraak van den hoogl. *Diest Lorgion* en welkomstgroet van den rektor der studenten, den heer *Busch Adriani*. Woensdag sprak ds. *Meyboom* van Amsterdam eene feestrede uit. Daarna was er muziek in 't Sterrebosch en diner in de Harmonie.

— Gister is te Rotterdam de 75jarige gedenkdag van de stichting van 't Rotterdamsche departement der maatsch. *tot Nut van 't Algemeen* feestelijk gevierd, met eene toespraak van den voorzitter mr. *Wentholt*, met het uitvoeren der feestouverture van *v. Beethoven* en eene sierlijke rede van ds. *v. d. Pot*, waarin hij de geschiedenis schetste van 't dep., dat in 1819 700 thans 500 leden telt, maar dat in onderscheiden opzigten zooveel nut sticht Na het *adagio* van de symphonie van *Verhulst* en de ouverture van *Mozart's Zauberflöte*, werd als opening van het 2. deel der feestviering de *Meeresstille* ouverture van *Mendelssohn* uitgevoerd. Vervolgens droeg dr. *Sluijter* een gedicht voor van den sekr. *v. Reijn*, werd de jubelouverture van *v. Weber* ten gehoore gebragt en sprak mr. *Wentholt* een slotwoord, ook van dank aan allen, die de feestviering hadden opgeluisterd.

— De heer *v. Duijl* heeft de lezingen over de geschiedenis weder begonnen. Hij stelt zich daarbij voor, de onderlinge verhouding der voornaamste staten van Europa in de zeventiende eeuw te schetsen, ten einde uit de geschiedenis dier dagen, toen Frankrijk onder *Lodewijk XIV* zich een toenemend gezag aanmatigde, eenige lessen te putten voor den tegenwoordigen tijd, nu, teregt of te onregt, een gelijksoortig overwigt van Frankrijk wordt gevreesd.

— Het hof te Groningen heeft *S.* vrijgesproken van kindermoord, daar het niet overtuigend is gebleken, dat de stikking van het gevonden lijkje was veroorzaakt door uiterlijk aangebragt geweld

*— Bij het provinciaal geregtshof van Zuid-Holland hebben den 12. de pleidooijen plaats gehad van het beroep door zeker eigenaar van een pand te Rotterdam aangeteekend tegen een vonnis der regtbank te Rotterdam, waarbij hem zijn eisch tegen de gemeente wegens het wegruimen van zijn stoep tot het aanleggen van een trottoir ontzegd was. De verdediger van den appellant beweerde dat de gemeente niet bevoegd was tot die wegbraak, aangezien zij zelfs niet had bewezen eigenares van den grond te zijn, en dat dit regt ook niet uit de thans geldende verordeningen kon geput worden. De verdediger van de gedaagde beweerde hoofdzakelijk, dat de publieke straat moest geacht worden te strekken tot aan de gevels der huizen, dat geen privaat eigendom aan een deel der publieke straat denkbaar was, en dat, al ware appellant eigenaar van den grond, toch de wegruiming van wat daarop stond uit de te Rotterdam geldende verordeningen volgde en dan slechts eene beperking van het gebruik van den eigendom was. De konklusie van den prokureur-generaal in deze zaak is bepaald op 1 Oktober.

— De te Vlissingen garnizoen houdende Zwitsers, bestemd voor Java en voorloopig ingedeeld bij het 2. reg. inf. schijnen hunne vechtlust en korzelige geaardheid ook hier niet te kunnen betoomen, hoewel zij voor hunne overheden een prijzenswaardigen geest van ondergeschiktheid aan den dag leggen. Sedert twee à drie dagen zijn er in de door de matrozen van de Maurits, die hunne afrekening ontvingen, drok bezochte bordeelen, ernstige vechtpartijen voorgevallen, waarbij Jan Maat de helden van Solferino en Magenta geducht met de kortjan tusschen de ribben zat. Gister avond viel andermaal een zoodanig tooneel voor, dat oogenblikkelijk door tusschenkomst der militaire overheden is gestuit. Eenige gekwetste Zwitsers worden in het garnizoens-hospitaal verpleegd. *Amst. Ct.*

*— Uit 's Bosch schrijft men ons van den 12 Sept:

Gister hadden wij inderdaad eene zeer belangrijke zitting van het taal- en letterkundig kongres, die den besten uitslag doet verwachten van de gewigtige bemoeijingen, waartoe het kongres is zamengeroepen.

Tot leden van bestuur van 't kongres zijn benoemd jhr. mr. *Verheijen*, als voorzitter, en dr. *M. J. Godefroi*, als sekretaris; de Belgische baron *de Saint-Genois*, als 1e, en mr. *J. Versfelt*, als 2e onder-voorzitter, en prof. *Heremans*, uit Gent, als 2e sekretaris, terwijl ds. *van Oosterzee*, uit Oirschot, die de eerste ontwerper is geweest van dit kongres, aan 't bestuur als lid werd toegevoegd.

Terwijl de president ons opmerkzaam maakte op den 200en verjaardag van *Jacob Cats'* overlijden, als op de reden, dat 's dichters borstbeeld in het midden van het groen is geplaatst, waarmede de zaal van 't casino zoo smaakvol is versierd, deed het alle kongresleden, thans p. m. 160 in getal, goed, te vernemen hoe Z. M. *Willem III*, om zijne hooge belangstelling in 't kongres te toonen, aanzienlijke boekgeschenken aan ons heeft doen toekomen. Van vele kanten zijn ons cadeaux van dien aard toegezonden; — en een vereerend schrijven van den prins-regent van Pruissen aan ons gerigt, werd door ons evenzeer met genoegen vernomen, als de verzekering der groote belangstelling van den goeverneur van West-Vlaanderen in de vereeniging.

Na de voorbereidende werkzaamheden trad onze bekende *D. J. den Beer Poortugael* op, om »aan Vlaanderen en de Vlamingen," een dichterlijken welkomstgroet toe te roepen, die door allen met animo aangehoord werd.

Daarop kreeg de heer *Ecrevisse*, uit Eecloo, het woord. In bezielde taal sprak hij over de verbroedering van Noord- en Zuid-Nederland. Hij stelde der vergadering eenige punten ter behandeling voor, die wel is waar niet in openbare diskussie konden gebragt worden, omdat de staatkunde en staathuishoudkunde dan in de beraadslagingen zouden moeten gemengd worden, maar die toch elken vaderlander goed deden, omdat zij, in zekeren zin, een *amende honorable* over 1830 en 31 bevattende, toonden dat de Belgie, althans dat de mannen der zoogenaamde Vlaamsche beweging, eene innige vereeniging wenschen met ons land. *Ecrevisse* wilde, dat Nederland en Belgie geheel als broeders zouden leven, geen in- en uitgaande regten, geen passen, geen dubbele patenten, geen verschil in munt-, maat- en gewigtsstelsel, in defensiewezen zelfs mogt blijven bestaan, en 't moest worden »vergeven, en vergeten ook." — Waarlijk, *Ecrevisse* staat niet alleen, en dat het waarde heeft, indien de verbroedering eens zoover komen kon, begrijpt gij, al was 't maar alleen daaruit, dat het letterkundig verkeer krachtig zoude worden verhoogd, en de auteur niet langer een publiek van 3,000,000 maar van 6,000,000 zielen zoude kunnen beschouwen als zijne taal- en stamgenooten, die hij zoude willen begeisteren. Gij gevoelt, dat de Vlaamsche beweging zeer anti-Napoleontisch is, en zoo draagt het kongres reeds bij tot handhaving der nationaliteit van Belgie, waar de oogen geopend worden voor de kracht, die de verscheidenheid van taal geeft tegen 't nieuwmodisch stelsel der natuurlijke grenzen.

Na eene pauze werd de 1e zitting voortgezet. Prof. *M. de Vries* bragt verslag uit omtrent den staat van 't woordenboek, waarvan 't oorspronkelijk plan op 't eerste taalkongres te Gent was voorgesteld door den heer *Gerth van Wijk*, uit Wijk bij Duurstede. Dat woordenboek wordt een degelijk nationaal monument, en prof. *de Vries* wist door een meesterlijken vorm het verslag zoo interessant te maken, dat een daverend applaudissement driemaal werd herhaald. Prof. *de Vries* bragt hulde aan de nieuwe medewerkers van 't woordenboek, en roemde vooral voor dit jaar de heeren *van Lennep*, *Beets*, *Swaving*, *Staring*, *Modera*, *Pan*, *v. Diezen*, enz., en maakte 't verslag zoo interessant, dat ik er u *veel* uit zou willen mededeelen, als ik niet vreesde, dat mijne droege vermelding u even *weinig* zoude behagen, als de zijne het *veel* zou gedaan hebben.

Daarop werd de 1e zitting gesloten, en wij maakten gebruik van de gelegenheid om onder leiding van den heer *Veneman*, architekt en bestuurder der reparatie van de St. Janskerk, in bijzonderheden de sierlijke herstelling gade te slaan, die thans aan 't pronkstuk van 's Hertogenbosch ten deel valt.

Gister avond was er een uitmuntend koncert in de zaal van 't casino door de liedertafel *»Oefening en Uitspanning"* alhier ter onzer eere. De zaal zag er uitmuntend uit. Dames in legio, de vlaggen van Nederland, Belgie, Pruissen en Hanover, een interessant mannelijk publiek, een uitmuntend gekozen ensemble van toepasselijke liederen, — dat alles kon niet nalaten ons goed te stemmen. De heeren *Cooimans* en *Christiaans* voor de kompositie, en vooral de heeren *Deckers* en *Westenbroek* voor de uitvoering van den zang verdienen in 't bijzonder genoemd te worden, — en een aangename dag was weêr achter ons, toen wij de 2 deelen van 't koncert hadden bijgewoond, en daarna in de societeit der liedertafel het 3e deel mogten genieten onder 't gevoel, dat Brabandsche gulhartigheid haar zetel heeft gevestigd in 't vriendelijk 's Hertogenbosch.

*— Een schrijven uit 's Bosch van den 13. meldt ons nader:

De tweede zitting van het kongres (op gisteren den 12.) was niet minder belangrijk dan de eerste. Eerst werd eene hulde gebragt aan vader *Cats* († 12 Sept. 1660), en daarna deelde de president ons mede, dat weder vele aanzienlijke boekgeschenken, sedert den vorigen dag, aan 't kongres van verschillende kanten waren vereerd, — ja dat zelfs de minister v. binnenl. zaken in Belgie den heer *Delcroix* naar 't kongres had afgevaardigd. *Delcroix* zelf deelde ons eene lijst van boeken mede, door 't Belgisch goevernement ons geschonken, en verlevendigde bij ons de overtuiging dat het Belgisch goevernement in 't kongres niet minder belang stelt dan 't Nederlandsche, dat dr. *te Winkel* van staatswege geattacheerd heeft aan de zamenstelling van 't Nederlandsch woordenboek.

Daarop werd het woord gegeven aan den heer *Ecrevisse*, uit Eecloo die een gedicht reciteerde, door de Belgische dichteres mev. *van Ackere* vervaardigd ter gelegenheid van ons taalkongres, en duidelijk toonende, dat ook onder de Belgische begaafde

vrouwen de liefde voor de Vlaamsche beweging veld wint.

Voor 't wetenschappelijk deel van het kongres was gisteren de eerste spreker de welbekende en hooggeachte prof. *David* uit Leuven, die in eenige degelijke taalkundige opmerkingen, even bescheiden als bevallig voorgedragen, het blijk gaf dat eene grondige Nederduitsche taalstudie in Belgie niet tot de pia vota blijlt behooren. Sprak prof. *Bosscha* over 't bewaren van plaatsnamen als een krachtig middel tot handhaving der nationaliteit, uit de diskussien bleek, dat de Vlaamsche beweging dat punt ten aanzien van Belgie geenszins wenschte te vergeten. Daarna vergastte mr. *J. van Lennep* ons op een geestig gedicht op *Jan I* hertog van Braband. Het was een gedicht, dat hij 's morgens onder 't ontbijt had vervaardigd, geheel toepasselijk op de gelegenheid van 't kongres. Een krachtig »leve *van Lennep*" toonde, dat de dichter niet misgetast had in de keus van onderwerp en wijze van behandeling. Nadat *van Lennep* ons had verkwikt door het geestige vers, genoten wij uit een wetenschappelijk oogpunt veel door eene speech van prof. *J. P. J. Heremans* uit Gent. Hij sprak over 't wenschelijke eener eenparige spelling in Noord- en Zuid-Nederland. Gij acht dit misschien onmogelijk, want, om een voorbeeld te noemen, wie zal toegeven, Noord-Nederland, dat *aa* en *uu* schrijft, of Zuid-Nederland, dat *ae* en *ue* heeft behouden? Maar dat bezwaar is niet onoverkomelijk: het is den Belgischen litteratoren ernst met de letterkundige verbroedering. *Heremans* stelt bepaald voor, dat Belgie toegeve; in de 3. zitting, wanneer ds. *van Oosterzee* over 't zelfde onderwerp zal hebben gelezen, verwachten wij over dat punt eene zeer belangrijke diskussie; er zijn reeds enkele jongere Vlaamsche schrijvers toe overgegaan om de Noord-Nederlandsche schrijfwijs over te nemen. Dit kongres kan door 't voorstel van *Heremans* tot veel goeds leiden, want is de spelling dezelfde in Noord- en Zuid, dan gevoelt gij dat weder een groote slagboom, die de twee volkeren scheidde op litterarisch gebied, gevallen is, en dat het doel der Vlaamsche beweging minder onbereikbaar wordt, dat schoone doel: »een volk onder twee vorsten." Na prof. *Heremans* bragt de heer *Koenen* eene heerlijke hulde aan de letterkundige verdiensten van onzen *Bilderdijk*, terwijl prof. *Meerssseman* uit Brugge en prof. *Brill* ons weder op wetenschappelijke stukken van zeer degelijk gehalte vergastten, die, herhaaldelijk toegejuicht, eene uitvoerige bespreking overwaardig zijn, maar die ik voor u niet in detail zal behandelen, omdat ik u daarmede misschien op dit moment weinig genoegen doe. Voor de dames, die op de galerij zaten, was waarlijk een en ander wel wat heel *zwaar*, maar toch bleven vele dames tot het einde toe de vergadering bijwonen, en de tijd zal 't leeren of ook de Bossche *dames* nut zullen getrokken hebben uit het kongres.

Des middags gingen wij nog eens de stad door; wij bezochten het ziekenhuis en waren gezellig bijeen, toen de zaal van 't Casino voor den dans geopend werd. Ik danste niet, en kan dus geen hulde brengen aan het talent der Bossche schoonen op dit punt, als voor zoover ik door het zien tot een besluit kwam, en van mijne vrienden hoorde dat de danseressen allen lof verdienden. Ik had weêr een dag van veel vernieuwd wetenschappelijk genot achter den rug.

— Gelijk men weet, worden te Amsterdam de lijken nog steeds in de stad, 't zij in de kerken of op eenige begraafplaatsen, begraven. De gemeenteraad aldaar heeft thans, in zijne eergister gehouden zitting, een voorstel van Burg. en Weth. aangenomen, tot het aanwijzen van gronden buiten de Muiderpoort, bestemd tot eene algemeene begraafplaats.

*— Uit Groningen schrijft men ons:

De 5. komp. van het 4. bat. 8. reg inf. komm. kap. *Stahl*, in garnizoen te Leeuwarden, thans in de legerplaats bij Zeist, zal niet naar Leeuwarden terugmarcheren, maar te Groningen in garnizoen komen. Naar men verneemt zal deze garnizoensverwisseling slechts tijdelijk zijn, en is zij het gevolg van gebrek aan kazernering, ontstaan door het afbranden der kazerne te Leeuwarden.

— Het wegbreken der R. kerk in de Houttuinen te Amsterdam en het daarstellen der funderingwerken voor de nieuwe kerk is door den heer *v. Beek*, te Utrecht, voor *f* 33,750 aangenomen.

— Te Leeuwarden hebben 6 leden der komm. van adm. der gevangenissen hun ontslag gevraagd, terwijl er nog eene vakature was.

— Door 't broeijen van hooi is eene niet verwaarborgde boerderij te Euvelgunne den 11. afgebrand. — Den 8. brandde te Grootegast eene behuizing af, welker bewoner, *Reitzema*, voor 4 weken ook zijn huis met boedel zag afbranden. — Ook te Oorschot is eene ten deele verwaarborgde boerderij door 't broeijen van spurrie afgebrand.

— Te Ossendrecht is eene vrouw in hechtenis genomen, die hare woning Zondag heeft in brand gestoken, ten einde de assurantie-penningen te beuren.

WATERHOOGTE.

Arnhem, 13 *Sept*, 3,22. El. + AP. 10,17. Gev. 7 d.

TEXEL, 10 Sept. Uitgezeild **Australië**, kapt. *Jogchems* en **Admiraal de Ruiter**, kapt. *Stapert*, beide naar Batavia.

Oost-Indië.

De door ons gister ontvangen O.-Ind. berigten, loopende tot den 24. Julij, melden het volgende:

Nopens de reis van Z. E. den goeverneur-generaal worden een aantal bijzonderheden medegedeeld. Van Rangkas Betoeng, is Z. E. den 6. Julij over het Buitenzorgsche, Tjiandjoer en Bandong naar Lembang bij Dr. *Junghuhn* gegaan, van waar de togt den 16. Julij zou worden voortgezet.

De telegraafkabel tusschen Batavia en Singapoer is thans geheel onbruikbaar, en op twee plaatsen gebroken.

Den 15. is de **Hardenbroek** met 124 man onder bevel van den 1en luit. *la Fors* en 2en luit. *Selleger* te Batavia aangekomen. Een man was op reis gestorven.

Men leest in het algemeen overzigt van het *Batav. Handelbl.* o. a. het volgende:

»Zoo is dan eindelijk de Gordiaansche knoop door den minister doorgehakt en het lot der suikerkontraktanten beslist! In de *Javasche Courant* van den 21 dezer werden afgekondigd de algemeene grondslagen, naar welke de Goevernements suikerkultuur alsmede de fabrikatie van suiker op Java wordt in stand gehouden, in verband met het voorschrift van art. 56 van het reglement op het beleid der regering van Nederlandsch Indie. Wanneer men vraagt welke de opinie is der Nederlanders in Indie omtrent de houding, door den minister van kolonien jegens de Tweede Kamer aangenomen na de stemming over de motie *Wintgens*, en omtrent de kwestie, welke partij geacht moet worden tegen den geest der konstitutie te hebben gehandeld, dan is het moeijelijk daarop een bepaald antwoord te geven. Er heerschen daaromtrent hier, als in Nederland, geheel uiteenloopende beschouwingen. Maar dit is zeker — men verheugt zich algemeen dat de bestaande suiker-kontrakten verlengd geworden zijn. Er zijn daarmede zoo vele en zoo groote belangen van ondernemers en handelaars gemoeid; men heeft zóó vast gerekend op de verlenging, waartoe trouwens de toezeggingen der regering voldoenden grond hadden gegeven — dat het weigeren dier verlenging een geheele omverwerping van fortuinen en overeenkomsten zoude hebben ten gevolge gehad. Men is hier dan ook niet bijzonder ingenomen met den vijandigen toon, door vele leden der volksvertegenwoordiging aangeslagen tegen de suiker-kontraktanten, en de afgunst jegens eenige door de suiker-kultuur of door gelukkige transaktien verrijkte fabriekanten, welke daarin heeft doorgestraald. Men is het hier volkomen eens, dat het stelsel van gunst en rentelooze voorschotten geheel moet worden verworpen, dat uitbesteding de regel voor nieuwe kontrakten moet zijn; maar men bedroeft zich dat de meerderheid van de leden der Tweede Kamer minder het oog schijnt te hebben gehad op de groote vraagpunten waarvan Java's welzijn afhankelijk is, dan op de winsten van enkele ondernemers.

De heer *H. J. Lion* heeft Batavia verlaten, en zal zich waarschijnlijk tot herstel zijner geschokte gezondheid voorloopig te Malang vestigen.

Van Lahat is berigt gekomen dat *Pirahoen* niet is gesneuveld maar als vlugteling rondzwerft. Overigens is het er rustig.

Ook de tijdingen uit Banjermassing luiden bij voortduring gunstig. De vervallenverklaring van het onafhankelijk Rijk en de aanhechting van zijn grondgebied aan dat van het Goevernement hebben geen onlusten teweeggebragt. Naar men verneemt zoude *Soero Patie*, een der hoofden van den opstand, niet ongenegen zijn om in onderhandeling te komen. Wij hebben er niets tegen, mits men hem ophange. De verschillende partijhoofden zijn thans onderling in strijd en vinden geen steun meer bij de bevolking, die zij uitplunderen; welligt is het oogenblik van een afdoend resultaat nabij.

De Goevernements-Kommissaris, de heer *Nieuwenhuyzen*, heeft op den 11. dezer Banjermassing verlaten, ten einde naar Soeracarta terug te keeren.

Op Bom heerscht groote armoede onder de bevolking, een natuurlijk gevolg van de dwaasheid harer regeerders. Anders is van daar niets belangrijks te melden.

De zaak van het gymnasium *Willem III* gaat goed vooruit — dank zij vooral den onbezweken ijver van den heer *C. F. W. Wiggers van Kerchem*, wien wij reeds zooveel verschuldigd zijn. De opening blijft bepaald op den 1. September e. k.; een groot aantal aanvragen om toelating zijn bij heeren kuratoren ingekomen.

TURIJN, 10 September.

Uit Napels meldt men, dat onze admiraal *Persano*, wien het bevel over de Napolitaansche vloot door *Garibaldi* is opgedragen, dit aanvaard heeft en reeds bersaglieri aan land gezet heeft. Onze regering is dus nu regtstreeks in de zaak betrokken. *Frans II* heeft, naar men verneemt, eene menigte proklamatiën achtergelaten ter opname in het officiële blad en waarin hij belooft terug te keeren en de konstitutionele waarborgen te zullen handhaven; tevens had hij een protest aan de mogendheden gereed gemaakt, om alle verledene, tegenwoordige en toekomstige handelingen der revolutie van nul en geener waarde te verklaren.

Als bijzonderheden omtrent *Garibaldi's* komst te Napels meldt men het volgende. Den 6. waren vele aanzienlijke ingezetenen der stad hem te Salerno gaan bezoeken. Den 7. ontving hij een adres van *Liberio Romano* en een bezoek van den kommandant der nationale garde, om hem uit te noodigen in de stad te komen. Ten twaalf ure kwam hij met zijn staf, ging naar het paleis der Foresteria, dat aan 's konings paleis beleudt, en hield eene toespraak, waarbij het volk de uitbundigste geestdrift betoonde. Kort daarop ging hij naar de hoofdkerk, door eene digte, opgewonden volksmenigte en met vlaggen versierde straten, die 's avonds geïllumineerd werden. Uit de kerk gekomen heeft *Garibaldi* dadelijk eene proklamatie uitgevaardigd, waarin den republikeinen en Mazzinisten alle hoop benomen wordt. Zij luidde als volgt:

»Aan de geliefde bevolking van Napels:

»Zelf een zoon des volks, vertoon ik mij met waren eerbied en waarachtige liefde in dit belangwekkend middelpunt van Italiaansche bevolkingen, welke door vele eeuwen van despotisme niet vernederd hebben kunnen worden, noch gedwongen de knie te buigen voor de dwingelandij.

»Italie's eerste behoefte was de eendragt, ten einde tot de eenheid van het groot Italiaansch gezin te geraken. Nu heeft de Voorzienigheid voor de eendragt gezorgd, dank zij de verheven eenstemmigheid van alle provincien voor de nationale wedergeboorte. Laat ons nu ook voor de eenheid zorgen! Zij heeft aan ons land *Victor Emmanuel* gegeven, dien wij van dit oogenblik af den waren vader van het Italiaansch vaderland kunnen noemen.

»*Victor Emmanuel*, het toonbeeld der soevereinen, zal zijne nakomelingen hunnen pligt inscherpen voor het geluk van een volk, dat hem met de innigste toewijding aan deszelfs hoofd stelde.

»De Italiaansche priesters, van hunne zending bewust, hebben een waarborg van den eerbied, waarmede zij zullen behandeld worden, in de geestdrift, de vaderlandsliefde, de echt christelijke houding van hunne onschatbare konfraters, die wij, van de monniken van la Gancia tot de edelaardige priesters van het Napelsche vasteland, steeds aan het hoofd onzer soldaten de grootste gevaren der veldslagen hebben zien tarten. Ik herhaal het, de eendragt is Italie's eerste behoefte. De dissidenten dus van eertijds, die nu opregtelijk hun steen willen aanbrengen voor het gebouw des vaderlands, zullen wij als broeders ontvangen. Hoezeer eens anders huis eerbiedigende, willen wij meester zijn in het onze, hetzij de magtigen der aarde dit willen of niet."

De priesters zelven hebben na deze proklamatie *leve Garibaldi, Victor Emmanuel en Italie!* geroepen.

De aanspraak tot het volk luidde aldus:

»Gij hebt wel regt u te verheugen op den dag waarop de tirannie eindigt, die u gedrukt heeft, en waarop een tijdperk van vrijheid aanvangt.

»En gij zijt dat waardig, gij, kinderen van Italie's prachtigst kleinood.

»Ik zeg u dank voor deze ontvangst, niet voor mij zelven, maar in naam van Italie, dat gij, door uwe medewerking, in zijne eenheid konstitueert. Daarvoor verdient gij den dank niet alleen van Italie maar van geheel Europa."

Den 8. heeft hij overeenkomstig de overleveringen der oude koningen een pelgrimstogt naar Pie digrotta gedaan. Twaalf gegijzelden zijn door *Garibaldi* ontslagen, die last gegeven heeft hunne schuldeischers te voldoen. De marine-infanterie, die hem vijandig gezind was heeft hij afgedankt en verlof gegeven naar huis te gaan. De soldaten waren daarover zoo verheugd, dat zij hunne shako's op de bajonetten zwaaijende en onder het geroep van *leve Garibaldi!* onder een slagregen door de stad liepen.

Een der redakteurs van de *Opin. Nat.* heeft eene brochure uitgegeven getiteld: *de Turken en de Nationaliteiten*, waarin hij verlangt dat de Turken uit Europa verwijderd worden en den sultan het bezit van Klein-Azië worde gewaarborgd, voor zoover het door Turken bevolkt is. De Arabische bevolking zou weder als eene zelfstandige natie worden erkend, en Arabië zou met Syrië en Mesopotamië, onder het gezag van *Abd-el-Kader*, hetzij een onafhankelijke staat, hetzij een onder de soevereiniteit van de Porte geplaatst gewest worden. Konstantinopel zou voorloopig worden verklaard eene Europeesche bonds-stad. Servië zou weder een koningrijk worden. Griekenland zou worden vergroot door de bijvoeging van Thessalië, Macedonië, zuidelijk Albanië, Kandia en andere eilanden. Het eiland Cyprus zou komen in het bezit van Belgie, en het eiland Rhodez in dat van Sardinië, opdat deze beide natiën, wier strijdkrachten ter zee nooit van een dreigenden aard kunnen worden, hare handelsbetrekkingen in de Levant zouden kunnen uitbreiden.

Uit Ancona schrijft men dat daar 30 zeer groote kisten zijn aangekomen met het opschrift: *militaire voorwerpen*. Men meent, dat zij de kostbaarheden van den Paus en de kardinalen bevatten en met het oog op eene eventuele vlugt uit Rome van die heeren, naar Triest gezonden worden.

LONDEN, 12 September.

Eergister was de dag waarop de gebeden ter afwering der mislukking van den oogst bevolen waren, doch de verandering, sedert de afkondiging der bisschoppelijke aanbeveling gekomen, deed vele geestelijken besluiten, om in plaats van het smeekgebed eene dankzegging op te zenden.

De Koningin en Prins *Albert* hebben Dingsdag den 4. onder hunne uitstapjes in Schotland in eene gewone dorpsherberg te Grantown gelogeerd, die 's morgens, zoo gezegd werd, voor een hoog aanzienlijk echtpaar werd gehuurd, zoodat de enkele gasten van het huis moesten vertrekken. Eerst bij het vertrek van den stoet werd der herbergierster den volgenden morgen gemeld, wie zij gehuisvest had.

Te Alexandrië is een internationale regtbank te zamengesteld bestaande uit de konsuls der 5 groote mogendheden en evenveel Egypt. leden, om in gedingen over meer dan 50,000 piasters loopende uitspraak te doen. De Amerik. konsul heeft verklaard, die regtbank niet te erkennen, als N. Amerika niet evenzeer een regter in den raad had.

De bladen melden het overlijden van den heer *James Wilson*, min. van financien bij den Ind. raad te Calcutta. Sedert zijne komst in Indie is hij lijdende geweest; hij overleed den 11. Aug. aan de cholera. Voor de financiële aangelegenheden, met welker regeling in Indie hij belast was, is dit een groot verlies. Niettegenstaande den tegenstand, dien hij in Indie vond, had men de beste verwachting van zijne hooge bekwaamheden, die hij sinds lang reeds als direkteur van den *Economist* openlijk had doen kennen.

Berigten uit Hongkong van den 25 Julij melden, dat de insurgenten over de veroverde vallei van de Yangtsze nog geen geregeld bestuur hadden ingesteld. Intusschen was Sangkiang op hen beroverd, maar hadden zij Soochow nog in hunne magt. Zij zouden daar den handel laten begaan, en de gewone regten blijven heffen. Shanghay wordt door de geallieerde troepen steeds beschermd. Bij Kanton waren de rebellen teruggedreven.

PARIJS, 12 September.

Men verzekert, dat ons kabinet nog eene nota naar Turijn gezonden heeft, om de interventie in den pauselijken staat te ontraden, doch dat deze te laat kwam, daar de troepen reeds bevel hadden ontvangen op te rukken.

De koning van Napels heeft Gaëta verlaten. Naar men zegt, begeeft hij zich naar Spanje.

Men heeft opgemerkt dat de toespraak van den bisschop van Marseille, waarin eene vrij levendige zinsnede met betrekking tot het pausdom voorkwam, niet in den *Monit.* is opgenomen.

Men berigt dat bij de Fransche regering eene nota uit Madrid is ontvangen, houdende dat Spanje de revolutionnaire handelingen, die den pauselijken troon bedreigen, niet met onverschilligheid kan aanzien, en vast besloten is ten gunste van den Heiligen Vader tusschenbeiden te treden. Men zegt zelfs dat uit genoemd stuk de mogelijkheid blijkt van de medewerking eener andere mogendheid: waarschijnlijk Oostenrijk. Door het kabinet der Tuilerieën is, naar men verneemt, onmiddelijk geantwoord met den raad aan Spanje, vooral niet tusschen beiden te komen, aangezien de Kerkelijke Staat hoegenaamd geen gevaar loopt en Frankrijk voor die bezittingen waakt, met bijvoeging dat de Fransche bezetting van Rome reeds is en nog meer zal worden versterkt.

— 13 *Sept.* Rente op tijd 3 pCt. 67.80; Fr.-Oost. Spw. 456; Sp. 3 pCt. 46, 1¾ pCt. 39.

ADVERTENTIËN.

*** Getrouwd:
Mr. H. HOOFT GRAAFLAND
en
J. P. HOOFT GRAAFLAND.
Utrecht, 13 September 1860.

*** Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER JOHANNA MARIA DE GRAAFF, geliefde echtgenoot van T. HART DE RUIJTER.
Utrecht, 13 Sept. 1860.

***** 10de Oefening van het Stads-Orchest**, op *ZATURDAG 15 September*, des avonds ten 7½ ure, in het Park TIVOLI.
De Vereen. voor Utr. Muz. Bel.
L. W. A. BESIER, *Secr.*

NAAMLOOZE SCHROEFSTOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ van AMSTERDAM op UTRECHT vice versa.

*** Eene **Algemeene vergadering** zal plaats hebben op Maandag 17 September, des avonds ten 5 ure, ten huize van den Heer LAPERE, aan de Berebijt.
DE DIRECTIE.

PLAATSING ad *f* 45,— PER KWARTAAL

*** en *f* 80 voor twee Elèves, (met inbegrip van alles), aan eene Protest. Kostschool bij Arnhem, welker Leerlingen ook dit jaar in hunne verschillende Examens gelukkig slaagden. Er zijn thans tien Jonge Heeren uit den deftigen stand. Adres franco onder No. 205 aan den Boekhandelaar W. F. DANNENFELSER, alhier.

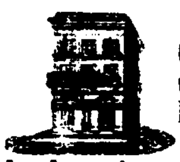

*** Op morgen Zaturdag den 15 September 1860, des namiddags ten 5 ure, zal men te Utrecht, achter St. Pieter, in het Lokaal van Verkooping, in het openbaar, aan den meestbiedende verkoopen: Een kapitaal, weldoortimmerd zeer logeabel HEERENHUIS, ERF, GROND EN TUIN, mitsgaders Kelders en Kluis aan het water uitkomende, staande en gelegen te Utrecht, aan de westzijde van de Oudegracht, tusschen de Smeeen Geertebruggen wijk B No. 50, met een uitgang in de Jufferstraat; — voorzien van gestucadoorden en met marmer bevloerden Gang, tien zoo Beneden- als Boven Kamers, waaronder eene fraaije Suite, allen behangen, en geplafonneerd, de meeste met stookplaatsen, en onderscheidene met schoorsteenen met marmeren mantels, — Strijk- Provisie- en Dienstbodenkamers, aisance, welingerigte Keuken, Kelders, Zolders, enz.; te aanvaarden 15 October e. k. — Breeder bij billetten en nader onderrigt ten kantore van den Notaris VAN SCHERMBEEK te Utrecht aan het Janskerkhof, alwaar permissiebilletten verkrijgbaar zijn tot bezigtiging van het perceel.

*** Op Donderdag den 11. October 1860, des namiddags ten 2 ure, zal ten huize van den Heer *Veelaarts*, Logementhouder bij het Station te Driebergen, publiek worden geveild:

No. 1. Een HUIS met Berg, Schuur en Tuin, gelegen onder Zeijst, aan de Odijkersteeg, bij de Brug, tusschen die steeg en den Krommen Rijn, groot 21 roeden 12 ellen.

No. 2. 70 roeden 30 ellen WEILAND en WEG, gelegen onder Odijk, bij het vorige perceel, aan den Krommen Rijn en Odijkersteeg.

Eerst afzonderlijk en daarna in massa.

Behoorende tot de onder het voorregt van boedelbeschrijving aanvaarde nalatenschap van de Weduwe A. DIJKHORST, overleden onder Zeijst.

Breeder bij billetten en nader onderrigt te bekomen ten kantore van den Notaris HERMSEN, gevestigd te Houten.

HH. FLUITSPELERS.

*** *UIT DE HAND TE KOOP:* eene extra mooije FLUIT, welke aan zuiverheid en mooiheid van toon niets te wenschen overlaat, bois de grénadille, zilveren kleppen, Fabr. *Tulou*, Paris. Nadere informatiën *franco* aan het Bureau dezer Courant.

WEGENS VERTREK NAAR BUITENSLANDS

*** wordt de geheele Winkelvoorraad, bestaande in **barometers, thermometers, Kijkers, Microscopen, Brillen, Passerdoozen, Stéréoscopen** en alle **Photographie behoeften**, benevens 2 uitmuntende DRAAIBANKEN met werktuigen, enz., tot zeer lage prijzen uitverkocht, zijnde inmiddels de geheele AFFAIRE vóór 1. November ek. tot een matigen prijs **te KOOP.**

THEOD. FINGER,
Mechanicus en Opticus.

Tot dien tijd worden Photographische Portretten, wegens opruiming der benoodigdheden, **tot lage prijzen vervaardigd.**

KAMP van MILLINGEN.

*** **DAGELIJKSCHE DILIGENCEDIENST voor Personen en Bestelgoederen,** tusschen het Station *VEENENDAAL* en het *KAMP van MILLINGEN*, in verbinding met den Rhijn-Spoorweg, 's morgens van het Station naar het Kamp, na aankomst der eerste treinen uit Amsterdam, Rotterdam en Arnhem.

's Namiddags uit het Kamp naar het Station, op de laatste treinen naar Amsterdam, Rotterdam en Arnhem. 23 Augustus 1860.

MARKTBERIGTEN.

WIJK BIJ DUURSTEDE, 12 September.

Roode Tarwe van *f* 10.00 tot *f* 11.00. Ruwarige dito van *f* 11.50 tot *f* 12.25. Rogge van *f* 7.00 tot *f* 7.75 Boekweit van *f* 7.00 tot *f* 7.25. Haver van *f* 4.80 tot *f* 5.50. Paardeboonen van *f* 0 00 tot *f* 0.00. Witte erwten van *f* 8.50 tot *f* 8.75. Garst Koolzaad van *f* 00.00 tot *f* 00.00. Boter per 5 Ned. oncen *f* 0.48 tot 0.00 Eijeren de 100 stuks *f* 2.75.

DORDRECHT 13 September.

Granen, Zaden enz. De aanvoer van o. en n. Zeeuws. Vl. en Overm. tarwe was heden kleiner dan de vorige week, dezelve werd door gebruikers tot genoteerde prijzen grif opgeruimd. Tweejar. Zeeuw., Vl. en Overm. *f* 13.50 a *f* 14.50; eenjar. *f* 11 50 a 13.50. Rogge: jar. Zeeuws., Vl. en Overm. werd iets lager afgegeven. N. werd tot onveranderde prijzen naar kwal. verkocht. Jar. Zeeuws., Vl. en Overm. *f* 7.50 a 8; n. *f* 6 a 7. Gerst traag, winter 20 en zomer 30 ct. lager afgegeven. Zeeuws., Flakk. en Overm. wint. *f* 5 a 5.90; zomer *f* 5.20 a 5.70. Haver inl. voeder en dikke vorige prijzen opgebragt. Zeeuws. en inl. voeder *f* 4 a 4.50; dikke *f* 5 a 5.50. Boekw. zonder handel. Boonen meerendeel niet getoond.

SCHIEDAM, 13 September.

Granen. Verkocht: Gerst, 128 pd. Libau *f* 180 cont.
MOUTWIJN, per Ned. Vat zonder fust *f* 14.75.
JENEVER, 〃 〃 〃 〃 〃 - 20.25.
AMST. PROEF 〃 〃 〃 〃 〃 - 21.50.
Alles zonder de belasting.
SPOELING per Ketel . . . . *f* 0.50.

S.	**GEHUWD.**	
5	J. Cohen en M. Levie.	Doetinchem.
8	T. Hansen en J. Barelds.	Steenbergen.
9	F. X. Nieberg en M. v. Alphen.	Amsterdam.
5	J. J. v. Raab van Canstein en J. M. L. d'Harvant.	Lobith.
10	J. E. Simon en M. P. Kroon.	Hoorn.
6	W. N. Wolterink en M. C. Vernijn Stuart.	Zwolle.
	BEVALLEN.	
6	S. W. Aufn'ort geb. Racer, d.	Rotterdam.
9	C. M. v. der Aa geb. Gieben, d.	〃
7	A. Asman geb. Posthumus, d.	Leeuwarden.
8	C. W. Bowser geb. Laurentius, d.	Rotterdam.
9	M. P. Backer geb. Reenen, d.	Amsterdam.
9	E. M. Bredius geb. Spiering, z.	〃
8	C. C. W. ter Beek geb. v. d. Velde, z.	Kampen.
7	J. M. v. Coeverden geb. Jager, z.	Amsterdam.
9	S. Driessen geb. von Bönninghausen, d. d.	Leijden.
9	A. J. M. C. Diemont geb. v. Alphen, z.	Maastricht.
9	M. S. Dros geb. Tinholt, d.	Delft.
10	B. J. v. Dam geb. Eijken, d.	Amsterdam.
6	F. W. J. Epkema geb. Thörig, z.	Kampen.
9	J. A. v. Everdingen geb. v. Rossum, d	Buren.
5	A. E. Gnodde geb. Adema, d.	Lemmer.
6	J. A. Huizenga geb. Knol, d.	Groningen.
8	C. v. der Hoeven geb. Snelleman, z.	Rotterdam.
10	J. P. E. Hens geb. Kok, z.	Zwolle.
6	A. J. de Jong geb. Oppedijk, d.	IJlst.
7	M. Kamper geb. Groot, d.	Hoorn.
7	C. E. v. Kerckhoff geb. Winkelman, d.	Groningen.
9	A. M. v. den Kolk geb. Rabanus, z.	Amsterdam.
11	A. M. M. Koenders geb. Staringh, z.	〃
7	A. Luers geb. Barzelay, d.	Amsterdam.
10	M. J. Legner geb. Otterbein, z.	Schiedam.
8	B. G. P. Luzac geb. Pruys v. d. Hoeven, z.	's Hage.
8	M. C. Moll geb. Rehm, d.	Rotterdam.
9	M. de la Mar geb. de Vita, d.	Amsterdam.
9	C. M. Nijman geb. Beijer, d.	〃
7	M. v. Praag geb. Duitz, z.	〃
7	B. H. Revermann geb. v. Oorte, d	〃
8	A. Rossay geb. Derksen, z.	Arnhem.
8	S. Seelig geb. Hartogensis, d.	Amsterdam.
8	H. P. Voerman geb. Lemmers, d.	Zierikzee.
10	A. C. Verhey geb. Strakké, d.	Rotterdam.
7	A. E. Weijgand geb. Bräuer, z.	Amsterdam.
9	Weisz geb. Roesch, z.	〃
6	A. v. der Weerdt geb. Swart, z.	Sneek.
	OVERLEDEN.	
4	E. C. P. de Both, 31 j.	Lobith.
6	J. H. Dabroek, 42 j.	Amsterdam.
10	Mej. E. C. den Docter, 52 j.	Nijmegen.
7	A. F. Gosselaar, 42 j.	Assen.
8	Wed. M. M. v. Houten geb. Janssen, 86 j.	Gorinchem.
9	Wed N. Holthuyzen geb. Groenendijk, 68 j.	Middelburg.
6	W. van Kooten, 71 j.	Nijmegen.
9	Wed. N. Slotemaker geb. Kuijper, 67 j.	Haarlem.
7	D. v. der Schuyt, 7 j.	IJlst.
7	C. A. v. Vliet, 51 j.	's Hage.
9	A. H. v. de Vaart, 66 j.	Z.-Bommel.
7	F. A. de Voys, 34 j.	Amsterdam.
6	J. S. Wijsman geb. Schenk.	〃
8	E. Westerman, 36 j.	Leeuwarden.
9	Wed. A. v. Zalingen geb. Ebbink, 77 j.	Deventer.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Nederl. Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenburg.*)

Sept.	Uren	Wind rigt.	Wind kr.	Barom.	Ther F.	Afwijk d.Temp.	Vochtigh.	Gev. regen	*Opmerkingen*
13	2	zzw.	1.5	761 99	62.8	— 2.7	0.50	0.	Bewolkt.
	10	zw.	0.0	59.97	48.9	— 7.9	0.92	0.	Helder.
14	8	z.	1.0	56.38	56.5	— 2.9	0.86	0.	Bijna helder.

Brest, Parijs, Hartlepool, Plymouth en Utrecht.

13 Sept. 's morg. Grootste verschil der barometer-afwijking tusschen Utrecht (- 4.9) en Hartlepool (— 1.0) = 5.9 mm.

In de vorige cour. Grootste verschil enz. *staat* Bre (— 6.1) *lees* (+ 6.1).

AMSTERDAM 13 Sept. 1860.

NEDERLAND.					
Werkel. Schuld	2½	pCt.	62	62⅛	62
dito dito	3	〃	74¾	75	74¾
dito dito	4	〃	97¾	97⅝	97½
Oost-Indische Leening	4	〃	96		
Amortisatie-Sindikaat.	3½	〃	91¼		
Handelmaatschappij. .	4½	〃	129	129½	129
Rijn-Sp. 2e L.	4½	〃	95¾		
BELGIE.					
Certifik. Adm. B. bk.	2½	pCt.	51¼		
Certifik. bij *Rotschild* .	2½	pCt.	51¾		
SPANJE.					
Obligatien	1¾	pCt.	38⅜	38¹⁵/₁₆	38⅞
dito.	3	〃	47⅛	47¼	
Binnenl. Schuld. . . .	3	〃	45⅞	45¾	45¾
Amortisable			22	22⅛	
Bewijzen Koepons			5⅝		
PORTUGAL.					
Obligatiën	3	pCt.	41¾	42	41¾
dito 1856/59	3	〃	40¼	40⅞	40⅛
RUSLAND.					
Oblig. bij *Hope en C*o.	5	〃	100¾	101	100¾
Obligat. 1828 & 1829.	5	〃	100⅛		
Certifikaten 1840 . . .	4	〃	77		
Cert. 2e, 3e, 4e L.	4	〃	77¼		
Certifik. 5e Serie . . .	5	〃	86⅛		
dito 1855 6e Serie . .	5	〃	95⅜	95⅞	95⅜
dito 1859	3	〃	60⅜		
dito bij H. 1860. .	4½	pCt.	88⅝	89	88⅝
POLEN.					
Obligatiën	4	pCt.	78		
PRUISSEN.					
Obligatiën	5	〃	101¼	101¼	
OOSTENRIJK.					
Oblig. Metaliek	5	pCt.	43⅛	44½	43¾
dito dito	2½	〃	23⁹/₁₆	23⅞	23⁹/₁₆
Oblig. Rente Am.. . . .	5	〃	66⅞	67¼	66⅞
dito dito Nat. 1854. .	5	〃	51⅝	52¾	52
Bankaktiën.			647	651	
Aand. 1854.			195	197	
dito 1860.			384	385	

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.